

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre 5 „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket felvesz s rendkívül
olcsó áron közöl a kiadóhivatal.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-u. 45. sz.

a Gedeon és Társa nyom-
dája. Ide küldendők a lap
szellemi részét illető köz-
lemények, valamint az
előfizetési díjak, hirde-
tések, nyiltterek és rek-
lamációk.

POLITIKAI LAP. A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Groszman J. antiquar-fizletében, Falkenstein S. dohánytözsdejében, Hesz Jenő, Gubás F., Groszmann J. és Nagy Lajos fűszerkereskedésében kaphatók.

Kötéltáncz.

Bánffy Dezső báró ritka vakmerőséggel folytatja a legsötétebb reakció kötél-tánczát.

A kötélpálya, melyen szaporán végig lejt, két ponthoz van erősítve. Az egyik pont Budapesten van, a kormányparti klubban, a másik ez idő szerint Ischlben található, ahol az udvar nyaral.

A kérdés csak az, hogy a hatalomnak ez a két erőssége megtartja-e, vagy elejti a kötelet?

Ettől függ, hogy tovább tánczolhat-e az exczellenciás kötél-művész, vagy a nyakát szegi?

Most egész váratlanul Ischlbe futott, segítséget kérni a királytól. Utjának eredménye az, hogy *ő felsége a legmesszebb menő fölhatalmazással látta el ügyefogyott szolgáját, szabad tetszésére bízván a súlyos bonyodalmakból való kibontakozás eszközeinek megválasztását.*

Bánffy sorsa e szerint látszólag fölfelé biztosítva van. De csak látszólag, mert nem hiányoznak azonban oly kombinációk sem, hogy a megszorult despota odafent inogni kezd s mostani utja nem önkéntes volt, hanem ad audiendum verbum regium idéztetett a trón elé.

Ez utóbbi kombinációban van némi valószínűség; mert az udvar jól tudja, hogy a harc főképp Bánffy személye ellen folyik, s hogy az új kiegyezés keresztülvitelére alkalmatlanabb ember e pillanatban nincsen, mint ez az erőszakos s mégis tehetetlen zsarnok.

Föltéve mindazonáltal, hogy a reakciónárius rendszabályok az udvarnál tetszéssel és helyesléssel találkoznak, még mindig bizonytalan, hogy a másik oszlop: a kormánypart, a kritikus órában nem inog-e meg?

A külső tünetekből ítélve, ez az eshetőség éppen nincs kizárva. Pár nap óta ugyanis a kormánypartban a nagyobb súlyllyal bíró hazafias elemek mintha felülkerekedtek volna. Hegedüs Sándor már napok óta fáradozik a békés kiegyenlítésen, s most segítségére siet a kormánypart két nagy tekintélyű madora, Csáky Albin gróf és Széll Kálmán, akik közül az utóbbi hétfőn hosszasan értekezett Apponyi Albert gróffal; ami vagy annak a tanujele, hogy békülni akarnak, vagy azt jelenti, hogy Bánffy napja leáldozóban van s a politikai augurok Apponyiban látják a jövő emberét.

Megtörténhetik mégis, hogy sem a

békés tárgyalások nem vezetnek a kívánt eredményre, sem a mameluktábor nem hagyja cserben atyját és mesterét, s így Bánffy tovább lejt a reakció tánczát.

Am akkor rázudul az ellenzék és a közvélemény vihara és menthetetlenül lesöpri őt a magasból.

Igy vagy úgy: sorsa megvan pecsételve. Csak idő kérdése, hogy mikor, de *le fog bukni* minden bizonynyal és elpusztul a föltámadás reménye nélkül.

Zárszó a „Repliká”-ra.

Nem akarván visszaélni a szives vendégszeretettel, melyet velem szemben a „Szabadság” t. szerkesztősége tanusítani szives volt, csak parányi helyet kérek még becses lapjának hasábjain e néhány sor számára azért, hogy tisztelt barátom: Orczy Gyula urral kezdett vallásügyi polémiámat ezzel végkép befejezzem.

Nagyon sajnálom, hogy O. Gy. ur — a mint a „Borsodmegyei Lapok” f. évi 60. számában olvastam — a kath. vallás hittanát illetőleg, egy falusi iskolás gyermektől, mint tekintélytől szerzi be információit; s mivel a szegény gyermek a vizsgán talán zavarában képtelenséget állított, következteti, hogy a kath. egyház is képtelen tanokat tanit és terjeszt a mai felvilágosult világban!

De még jobban sajnálom, hogy O. Gy. ur az oltárt sehogysem hajlandó acceptálni, ujabban is állítván, hogy Krisztus nem ismert oltárokat és a sz. írásból vett idézettel bizonyítván, hogy a Megváltó tanítványai az utolsó vacsora alkalmával is asztal nélkül csak egyszerűen „letelepedék”.

Ezen, a sz. írásból vett biznyságra, a mely tulajdonképpen nem bizonyítja azt, a mit akart — bátor vagyok ugyan — csak a sz. írásból vett idézettel bizonyítani azt, hogy igenis Krisztus ismert oltárokat. Mert, ha nem ismert, akkor hogyan mondhatta Máté evangéliumának 5. részében és 24. versében a következőket: *„Ha tehát felajánlod ajándékokat az oltárra, s ott eszedbe jut, hogy felebarátod neheztel reád: hagyd ott ajándékokat az oltár előtt és menj, békülj meg előbb felebarátoddal, s akkor eljövén ajánld fel ajándékokat?”*

Ismert tehát, csak hogy a mint már elmondottam, nem a mai alaku oltárokat.

Azonban még leginkább sajnálkozom, illetőleg csodálkozom azon, hogy vajjon

miféle logika szabályai szerint rántja elő tiszt. barátom a szóban lévő dolgok kapcsán a csodákat?

Mert hiszen a csodákat illetőleg higgye t. barátom azt, a mit jönnek lát, abban nem akarja őt megakadályozni józanul senki. Csak azt ne higgye ám valahogy, hogy mi katolikusok minden józan gondolkozás és ítélet nélkül, minden szükség nélkül mindenütt és mindenben csupa csodákat látunk. Kérem, sziveskedjék fölteni rólunk, hogy mi is itélünk, bírálunk és gondolkozunk!

Nálunk ugyanis, mint minden helyes gondolkozásu embernél az az irányelv, hogy *a hit, a vallás birodalma ott kezdődik, hol a tudás határa végződik.*

Ennélfogva mindazt, a mit az ember, a világ eredetét, végczélját, s a nagy mindenség csodás berendezését, összekötését illetőleg a tudomány segítségével meg nem értünk, mindazt a hit világába utaljuk ak.

Pedig rendkívül sok van olyan, a mit hiába látunk magunk körül, még sem értjük meg, még sem fogjuk föl.

Maga a híres Laplace azt mondja: *„a mit tudunk, az csekélység, a mit nem tudunk, az rengeteg.”*

Flammarion Camill pedig azt mondja, hogy *„manapság még alig vagyunk a mindenség ismeretének előcsarnokában.”*

A tudomány igen sok természeti jelenség megfejtése előtt tehetetlenül áll. Meg tudja-e fejteni, hogy mi a hipnozis, vagy a suggestió? Nem egy talány, nem egy nagy titok-e az ember saját maga előtt?

Olvasta-e t. barátom valaha e szép és igaz költeményt?:

Titok a lét, a halál, az idő, az örökkön, a szellem; Titok a féreg, a semmi, a kellem, a báj, a madárdal, Titok az emberiség, a világ, magad is titok egyben; Ám legfőbb titok: ujjat húzni a titkok Urával!

Hagyjuk tehát t. barátom a mélységes, a csodás dolgokat, melyek bennünket a nagy természetben is lépten-nyomon környeznek, mert még a tudomány segélyével sem tudjuk azokat gyökeresen megfejtani, teljesen megérteni. Jól mondja Gaume: *„a tudomány religió nélkül könyv, melyből a kezdet és a vég hiányzik.”* Éppen azért: hinni mindig jobb, mindig bölesebb, mint hitetlennek lenni; de mégis legbölcsebb, legszebb, leghumánusabb mástól a hitet, ha magunknak netalán nem volna is az meg, skeptikus felfogásunk és fejtegetéseink által el nem ragadni! Sőt örüljünk, ha hisznek embertársaink, mert csak addig boldogok ők,

mig hisznek; s csak addig áll fenn az állami s társadalmi rend, mig az emberek hisznek!

Csak még ezekre akartam t. barátom figyelmét megfontolás végett, s a multkor is hangsúlyozott irányváltoztatás érdekében felhívni.

Lehet, hogy az óhajtott ezélt nem érem el, lehetséges, hogy fáradságom sikertelen marad; de mindegy: mert vigasztalni, megnyugtanni fog a tudat, hogy megtettem kötelességemet. Ezzel részemről a vitát, nehogy unalmassá válják, vagy éppen elmérgesedjék, végkép befejezettnek nyilvánítom.

Blazsejovszky Ferencz.

— **Békekötés.** A kormány tehát mégis beadta a derekát. Hiába mondta *Bánffy Dezső*, hogy a ki a 16. szakasz módosítását akarja, az keressen magának más miniszterelnököt. Hiába volt *Erdély* büszke kijelentése, hogy nincs földi hatalom, amely reá tudná venni őt e szakasz megváltoztatására. Ime csütörtökön délelőtt *Szilágyi Dezső* magához kérte az ellenzék vezérférfait és *Bánffy* nevében tudomásukra hozta, hogy a kormány hajlandó a 16-ik szakasz módosítására. A harci zaj tehát megszűnt. Jól tudjuk, hogy a hirtelen beállott változás nem pusztán az ellenzék támadásainak következménye. Az ellenség táborában ütötte fel fejét az egyenetlenség és nagy előny volt ebben a harczban, hogy a *szabadelvű párt egysége megbomlott*. A régiak, a józanok, a tekintélyesek mind a 16-ik szakasz módosítását követelték, mert abból indultak ki, hogy a sajtószabadság megnyirbálása rettentő módon meg fogja magát bosszulni magán a szabadelvű párton és a klotürt is kétélű fegyvernek tartják, a mely abban a pillanatban sebz meg a liberális pártot, a mikor — s ez elvégre nem lehetetlen — más párt kezébe megy át a hatalom. Ez a megfontolás volt rugója az ugynevezett békeangyalok buzgóságának s ez volt a döntő érv arra is, hogy *Bánffy* akarát megmástitotta. De nem készülünk a legyőzött ellenség felett diadalmi tort ülni. Mi csak örülni akarunk

annak, hogy elvonultak nemzetünk látóhatáról a komor fellegek, hogy a sajtó megrendszabályozásának fenyegető villáma megszűnt és nem hallatszik többé a klotür ijesztő mennydörgése. Nem az a fő, hogy mi győztünk, nem annak örülünk most (arra lesz még elég alkalmunk), hogy *Bánffy Dezső* megbukott. Hanem hazafias megnyugvással konstatáljuk, hogy a sajtószabadság érintetlenül marad és a parlamenti szólásszabadságot többé veszedelem nem fenyegeti. A 16. §-t maga *Szilágyi Dezső*, a jogérzésnek és a szabadságszeretetnek ez a minta-embere szövegezte meg újra és belevette a szakaszba, hogy esküdtszék elé tartoznak a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok igazgatóinak és tisztviselőinek, valamint a kormány megbízásából működők és hivatalos eljárásra kiküldöttek sajtóperei. Kivételnek az esküdtszék hatásköre alól és a törvényszék elé utaltatnak a büntető törvénykönyv 264. §-a alá tartozó vétségek, melyeknél a bizonyítási eljárás nincs megengedve. Azok közt vannak az idegen uralkodók, a női becsület megsértése és a res iudicatae.

Országos nemzeti szövetség.

Ki tagadná, hogy közviszonyaink ziláltak? Társadalmunk beteg, megöli a közönyt. Munkásaink hazafias józanságát megméltelyezi a nemzetközi szocializmus; és nemzeti egységünk ellen tör a nemzetiségi agitátorok aknamunkája.

Lehet-e közönyöseknél maradnunk, midőn látjuk, hogy az egykor oly lelkes magyar társadalom szétfoszlik és darabokra szakad, hogy nyomában ellenségeink rögtön reáveszék magukat a haza testére? Lehet-e közönyöseknél maradni nekünk, midőn a magyarnál nagyobb nemzetek sem látják feleslegesnek a társadalom folytonos ébrentartására egyesületeket, ligákat alakítani? Midőn látjuk azt, hogy a nálunk jóval kisebb Romániában mily eredményeket volt képes elérni a román liga, a hatalmas, nagy Németországban a Schulverein, Oroszországban a pánszláv egyesület, Szerbiában a Maticza, stb. stb., a melyek mind-mind az illető nemzetek társadalmának verhetetlen és le nem nyugózható polgári hadserege?

És a midőn mindezeket szemléljük, lehet-e közönyöseknél maradnunk a magyar ligával,

az „*Országos Nemzeti Szövetség*“-gel szemben, melynek hatalmas és nagy nemzeti feladatokat képező céljait örömmel és lelkesedéssel kell nemcsak üdvözölni, hanem felkarolni és támogatni is minden magyar embernek.

Nagyon találoán mondotta *Péchy Tamás*, ez az ideális gondolkozású államférfi, a Nemzeti Szövetség mult évi közgyűlésén: „A Nemzeti Szövetség nem szorosán vett kulturegyesület, nem is akar azoknak versenytársa lenni. De meg ha az lenne is, ámbár inkább azoknak munkálkodását van hivatva teljesen eredményessé tenni, akkor is lelkesedéssel kellene e Szövetséget felkarolni és hatalmassá tenni minden magyar embernek, hisz bármilyen versengésből is, nem az egyesületek valamelyike, hanem a haza kerülne ki győztesen.“

A Nemzeti Szövetség nem foglalkozik politikával s kitérte céljait tisztán társadalmi uton akarja keresztül vinni és hogy feladatai egyuttal nemzeti feladatok is, bizonyítja az, hogy vezetősége még politikai életünk kitérte és vezérei is pártkülönbség nélkül helyet foglalnak. *Péchy*, *Teleki*, *Jókai*, *Bartha*, *Chorin*, *Szapári Gyula*, *Apponyi* érvényesítik tudásukat és tapasztalataikat a Szövetség társadalmi, munkásügyi és nemzetiségi osztályaiban.

A társadalmi osztály a hazafias érzés ébrentartásáról és a fajszeretet növeléséről gondoskodik s nem téveszti szem elől az aránytalan gyermekhalandóság fontos kérdését sem. A munkásügyi osztály vezetésénél az az uralkodó felfogás, hogy a munkásoknak sokban jogos kívánságai kielégítést nyerjenek, ám másrésztől a munkaadók zaklatását és indokolatlan megterhelését sem téveszti szem elől.

A nemzetiségi osztály, mig egyrészt külföldre szakadt honfitársainkat igyekszik a hazának megtartani és segíyezni, addig másrészt a nemzetiségi izgatók munkáját ellensúlyozza s az egyenetlenség helyett a kölcsönös bizalmat igyekszik felébrzesíteni és megerősíteni. A sajtó-osztály végül a külföld nagyobb lapjaival tart fenn összeköttetést, hogy hazai viszonyainkról azokat az igazsághoz hiven tájékoztassa.

És a Nemzeti Szövetség e hatalmas munkák végrehajtására kíván-e talán tagjaitól valami nagyobb pénzajánlatot? Nem. Nem

A „SZABADSÁG” TÁRCZÁJA.

Úgy legyen!

(Béranger 1812.)

Kedves barátaim! jól vagyok;
Igért jövendő korszakot
Tár föl finom művészetem.
Ugy legyen!

Költő nem lesz hizelkedő;
Ha lesz, uraknak réme ő;
Udvarhoz hitvány nem megyen.
Ugy legyen!

Nem lesz uzsora- s kártya-csáb;
Nagyságot bankár-uraság;
Nem lesz több irnok szemtelen.
Ugy legyen!

Balsorsban régi jó barát
Jégszóval a mult fonalat
Nem metszi el majd hidegen.
Ugy legyen!

Ifjával úgy cseveg a lány
Majd a tizenhét év után,
Mint tizenötöl szolt nekem.
Ugy legyen!

A nő ölyvektől félni fog,
S a férj veszélyben nem fogog,
Ha nyolcz napi utra megyen.
Ugy legyen!

Látunk, olvasva új művet,
Több lángészt, ritkább szellemet,
Tul a zavart beszédeken.
Ugy legyen!

Büszkébben irunk ezután;
Nem játszik a színész bután;
Ítélnék finom mérlegen.
Ugy legyen!

Nevethetünk botló urat
S szolgát: nyakon még sem ragad
Rendőr a pajzán éneken.
Ugy legyen!

Az izlés újra élni fog;
Kormányra jut a tiszta jog;
Üzött igazság megjelen.
Ugy legyen!

Áldjuk, barátim az Urat,
A ki nekünk mindent megad:
Majd — tul három évezreden.
Ugy legyen!

Dr. Nagy Mór.

Az én szekeresem.

— Irta: *Jakab Ödön*. —

Hivatalos ügyben a főnököm megbízásából néhány napot egy közeli faluban töltöttem. Gyermekkorom óta mindig szerettem a csendes falusi életet, de ez alkalommal, megvallom, nem igen telt benne sok gyönyörűségem. Ott időzésem alatt az ég folytonosan

be volt húzva lusta, fekete felhőkkel s éjjelnappal szakadatlanul szemerkélt az eső. Valami kimondhatatlan álmos unalom nehezített az egész falura.

A mint dolgaimat elvégeztem, siettem minél hamarabb ott hagyni azt az unalmas világot. Ugy értesültem, hogy a faluban van egy lovasgazda, a ki haza vihet, ha megtudunk egyezni.

Vettem tehát a páczámat s minden további késedelem nélkül elindultam hozzá. Rá voltam előre készülve, hogy drága lesz a fuvar, mert átkozott rossz ut volt. Legalább a falu között rettenetesen fölfakadt az ut, melyen a keréknyomok mélységéből itélve, tengelyig dagasztottak az ott járó szekerek. Kétoldalt a sánczok csordultig álltak tele vízzel, melyben minden kapu előtt vígan hápogva lubiczoltak a kicsapott réczék.

Sallós József uram ott lakott az alvégen, közel a falu hidjához. Czifra, galambbúgós kapuja könnyű szerrel odavezette az embert. Különben, ha nem is lett volna galambbug a kapun, úgy sem lett volna baj. Ismertetőjelnek váltig elég volt az a terebélyes, rengeteg eperfa, mely háza előtt állott, koronáját még a szomszéd utcákban is fennen mutogatva.

Mikor beléptem a csinos életszerre, Sallós József uram éppen szőlő-karókat faragott a csürben, s valami pajkos nótát dudorászott, melyet még a katonaságban tanult el valahol. Észre sem vett, mig oda nem értem.

— Jó napot, atyafi!

— Adjon Isten!

— Magának van lova?

pedig azért, mert egész helyesen abból indul ki, hogy alig számbavehető áldozattal (rendes tagsági díj 50 kr. egy évre.) a társadalom leg-szélsőbb rétegeit is képes lesz megnyerni nagy nemzeti érdeket képező feladatainak.

Ezt a nagyfontosságú célzást az O. N. Sz. különösebben a decentralizáció útján, t. i. a vidéki szövetségek szervezésével tartja elérhetőnek. Az alapszabályok szerint ugyanis mindenütt, a hol nagy községben 50 és kis községben 20 tagja van a szövetségnek, vidéki szövetség alakulhat, mely szerves egészet képez a központtal. E vidéki szövetségek értesítési által a központ mindig tájékoztatva lehet az egész ország társadalmi, munkásügyi és nemzetiségi viszonyairól, úgy, hogy valamely baj meggátolására mindig idejekorán léphet közbe, vagy utmutatást nyújthat az illetékes tényezőknél az orvoslás módjaira.

A vidéki szövetségek megalakítása rendkívül megvan könnyítve, mert hisz minden városban van olyan önzetlen, lelkes hazafi, aki vesz magának annyi fáradságot, hogy felírja a központhoz (VII. ker. Akácfa-u. 32.) s bejelenti azokat a férfiakat, akik hajlandók a szervezőbizottságot megalakítani. A központ szívesen küld gyűjtőívet, mely a szervezőbizottsági tagok között szétesztatván, a megalakuláshoz szükséges tagok rövidesen összegyűjthetők. Elnököt saját hatáskörükben választanak s az alakuláson a központ is képviselteti magát. Ily vidéki szövetségek alakultak eddig Aradon, Szerencsen, Brassóban és külföldön Bécsben. A most folyó lázas szervezkedés következtében öszre már 9—10 vidéki szövetség megalakulása van bejelentve.

Ime ez vázlatosan az Országos Nemzeti Szövetség célja és működési tere, melyet minden hazafi csakis magasztosnak, lélekemelőnek és a hazára nézve üdvösnek tart. Évtizedek szomorú tapasztalatai voltak szükségesek ahhoz, hogy ily nagy arányú liga megalakuljon s eredményes működésébe bizalmat helyezzünk, mert hazánk legjobbjai álltak élére.

A nemzeti közszellem újja születését és megerősödését a fajszeretet hatalmas megnövekedését s a már türethetlenné vált társadalmi ellentétek elsimitását és kiegyenlítését reméljük és várjuk mi az Országos Nemzeti Szövetségtől.

Katona Béla.

TANÜGY. Póráz a tanítóknak.

(Két közlemény.)

II.

Miután a miniszter ur a tanítóknak nyújtott, de általuk még eddig nem élvezett állami kedvezmények alapján elvárja, hogy a tanítók az államnak rendőri szolgálatot tegyenek, engedjék meg nekünk is, hogy az államnak rólunk való magas gondoskodására, a sok kedvezményre vonatkozólag a következő litániával felelhessünk a kegyelmes urnak.

Köztudomású, hogy a közoktatási kormány rendszeresen irtogatja a tanítókból az ambíciót: nem becsüli az egyéni kiválóságot: a nepotizmus és pajtáság révén jeles filológusokat, gyakran végzett földbirtokosokat ültet olyan állásba, melynek mivoltáról azoknak halvány fogalmuk sincs. Pedig ez az állás megköveteli, hogy az illető nép-paedagogia minden zegét-zugát a tapasztalat arra nevelő iskolájából ismerje; hiszen a reprezentálás és referálás csak bürokratikus külsőségek. Van — igaz, kivétel, kinek legyen tisztelet, de az fehér holló-számba megy. Ezt tudva és látva a társadalom haura volée része, legtöbb esetben maguk az intéző körök is a tanítórendben nem a jövő Magyarországot alapvető munkásait nézik, hanem, hogy — „ön csak tanító“. Azért van, hogy jórészt ezen közfelfogásból, no meg a pedellusi fizetésnek miatta és következtében ifjaink idegenkednek a tanítóképzőtől.

S mikor mindez és sok más tátongó seb a tanítóság ügyén nyilvánvaló, akkor előáll a mi miniszterünk s hogy derék kollegáját nagy zavarából kimentse, *huszonhatezer tanító nyakát felajánlja neki* — spiczliségre, mondván: *egyszerűen becsukjuk az iskolát s punktum.* A nebulók menjenek libát őrizni, a tanító ur statisztikázzék, rójja a falut. Megteszik ezt a tanítók: hiszen olyan jó, olyan puha, hajlékony emberek ő kigyelmék.

Nagyrészt igaza van a kegyelmes urnak. *Sok ezer tanítónak, mintha nem volna gerinc:* ifjan megszáradt, meggörnyedt az éhség, a nyomor borzasztó terhei és agyszárító munkájának rettentő súlya alatt; azon felül még élvezte a fokhegyről elszálló nyájasságot s a megaláztatás minden skáláját.

A bársonyszékből is meglátták, hogy a 80—300 frtig emelkedő fizetés kevés; valahogyan segíteni kell a tanítókon. És segítettek is: akkoriban csak úgy hullott a körösi szentelt víz, — a jó tanács. Többek között: *hogy menjen a tanító kneipolni* — a mocsárba és *szedjen pióczát.* Mikor ezen vizes passzió mellett is csak korgott a tanító gyomra, ismét erőt vón a szamaritanizmus a jó lelkekben, ajánlván: *tenyészsen a tanító ur selyembogarat.* Ép hogy expressis verbis, nem mondták meg, hogy *levélszedés közben egyék epret.* Az idő telt, haladt; a tanító egyre élesebben jajgatott. El kellett hallgatni. Tanácsot neki! Ott fön szörnyen okos emberek ülnek, kéznél van ott a jó tanács mindig. Irják is azonnal: *„fel a havasba, tanítók, gyűjtsetek gyógyfűvet“.* Lesz pénz és tán helylyel-közzel akad egy kevés harapni való is, ha nem egyéb — gomba. Mind hiába! Csak fakó maradt a tanító, arczán a gond és éhség mély nyomaival. Feljajdult szegény.

Am ismét jött a régi hír: fonjon szalmakalapot, kössön kosarat stb. stb. Ötven éve sürgötjük a szolgálati pragmatikát — ma sincs meg; egy kis *vasuti kedvezményt* kértünk, — nem lehet.

Hát azt milyen szemmel nézzük, hogy Axentiék s más cseh pimaszok, az elnyomtatás idejétől való gutgesimntek 800—1000 frt penziót élveznek a magyar kincstártól, míg elődeink, az öreg iskolamesterek bár 40—50 évig derekasan dolgoztak és nehéz időkben iskolában és közelében, hajlott koruk (!) miatt kicseppentek az országos tanítói nyugdíj-intézetből. Amazok az uzurpator hatalom kegyetlen bérenczei, — emezek meg ama nagy-időkben a magyar-ügy törhetlen apostolai valának. Előbbiek a Nyikó-menti unitárius és háromszéki ref. rektorokat tömegesen aggaták fel, vagy hurczolták börtönbe, mivelhogy az abszolutizmus elején, 53-ban a vérbe fulasztott nemzet sorsán segitendő, titokban tanácskozni merészelték s később egyre-másra verbuváltak Klapka legiójába, hogy a 67-et kiülről sietessék. És eljött az 1867. Megvirradt, bár nem egészen. *Az új aera kormányja a poroszokat váltig hizlalja, hanem az orsz. tanítói nyugdíj felállításakor a javakorbéli tanítókat nem találta felvehetőnek a nyugdíjba.* Pedig nem egy közülük, ma is szívja az iskola porát. Csak most utóbb is,

— Nekem, a micsodás.
— S jó?
— Mind a kettő meg tudja még rágni a luczernát.

S büszkén hunyorított.

En tovább beszéltem.

— Hallja, nem vihetne bé engem a városba?

— Hiszen bévinni bévihetném, ha nem volna ilyen istenverte, pocsek időjárás.

— De nézze, nekem ma okvetlenül haza kell még mennem.

— Hát aztán az ur tudja legjobban a maga dolgát.

Azzal egész nyugodtan tovább hegyezte a karót.

— Atyafi — folytatám türelmetlen, de mégis kérő hangon — ne vegye olyan félvállról a dolgot. Ebben a faluban nincsen lószekere másnak, nekem pedig szörnyű sietős az utam.

— Azt megengedem.

— Ej no, mondja, mennyiért viszen bé?

Letette a baltát s gondolkozva vakarta meg a füle tövét.

— Hát, ha már úgy meg vagyon szorulva: nem bánom, négy forintért beviszem az urat.

Ez a szokatlan borsos ár sehogysem volt a kedvem szerint. Az én szerény napi díjamból nem igen futotta, kivált, ha még haza is akartam vinni valamicskét. Szinte indulatosan vágtam a szavába:

— Az sok lesz, atyafi!

— Sok az urnak, de nekem nem sok.

— Dehogy nem! Nagy pénz ám négy forint, innen a városig!

— Már pedig én alább még a kapuig sem megyek ebben az időben. Különbösen lássa!

S újból felvette a baltát, hogy a munkáját folytassa.

Elpróbáltam mindent az én emberemmel, de nem használt semmi: csökönyösen megmaradt a négy forint mellett. Sőt utoljára úgy tett, mintha haragnédnek. Egész vitakozás fejlődött ki köztünk: mindenikünk támogatta ezzel is, azzal is a maga igazát. Hanem azért csak az lett a vége, hogy Sallós József uram disputálás közben olyan dologgal hozakodott elő, a mi egyszerre elvágta a vitát.

— Uramfia, hát olyan sok négy forint? — mondá, a csür végehez mutatva. — Hiszen, ha onnan beviszek egy szekérdéréknyi fát: azért is megkapom azt a négy forintot.

Odébb a csür oldalához csakugyan egy rakás felhasábozott fa volt támogatva, a mint ez a fával kereskedő falusi embereknel szokás. Azért támogatják oda, hogy jobban megszáradjon s úgy vigyék a városba eladni.

A mint megpillantám a fát, hirtelen egy szerencsés gondolatom támadt. Félbehagytam az alkudozást s egyébre fordítottam a szót.

— Hát jól van. Majd másként segíték a dolgon. Hanem tudja mit, atyafi? Nem szállítna nekem egy szekér fát? Ugy látom: jó száraz.

Kémlő tekintettel vizsgálta kereken az eget s kissé gondolkodott. Azután röviden felelt:

— Azt már megtehetem.

— S hogy egy szekér?

— Az is négy forint. Kevesebbért nem érdemes megtenni az utat.

— De nekem most lenne szükségem a fára.

— Az a legkisebb baj. Mindjárt meg rakodom, s estére ott leszek.

Ez ellen már nem lehetett semmi kifogásom. Kezet csaptunk s megmagyarázva a lakásomat, fölpénzt adtam neki.

Aztán elballagtam a falu végén lévő fogadóba, s ott ültem csendesem.

Alig mult egy óra, mikor észrevettem, hogy az én emberem a megrakott szekérrel döcög már lefelé az uton. Ugy intéztem, hogy mire a fogadó elé ért: akkor léptem ki magam is a kapun.

Sallós József uram mihelyt meglátott ott a kapu előtt, megállította tüstént a lovait. Most egészen más ember volt, mintha merőben kicserélték volna. Mint valami régi jó ismerőshöz, nyájasan szólt le hozzám a szekérről:

— Tyüh, hát az ur itt van?

— Falatoztam a fogadóban.

— Na jöjjön, üljön föl ide mellém a szekérre. Ha már úgy is megyek, magát is elviszem.

— Mennyiért?

— Ne bántsuk azt. Nekem is jobb: leg-alább az uton eldiskurálgatunk.

S miután felültem, jókedvűen sujtott a sárgákra:

— Gyi, na!

a tanítói nyugdíj rendezése alkalmával, hogy bánt a közoktatási kormány a *kántor-tanítókkal*? Ugy, hogy canonica visitationális illetményeiknek fél-, harmad-, sőt negyedrészt vette fel nyugdíjhozjárulási alapul.

Harminez éven át, így és ilyen kedvezmény hullott onnan felülről Magyarország tanítórendjének. Ez az a sok állami kalács, melyet most a miniszter garral emeleget, de amelyben a tanítók foga nem vésott el.

Hanem ami igaz, igaz: időnkint olyik-olyik tanítót kitüntettek; *kap egy olyan jelvényt, melyet udvari lakájok és kutyamosók szoktak kiérdemelni.* Az is az igazsághoz tartozik, hogy a millennium — valahára — mégis hozott valamit a tanítóknak, hogy ne lennének oly kegyetlenül kopottak a rubázatban; avagy hogy ama 9. §-ból font pórázt megadással viseljék: *serényen statisztikázzanak.*

Csoda-e tehát, ha az ily viszonyok nyomása alatt az elkényszeredett tanító szolgálomódra hajlik? — Nem. Mert tapasztalásból tudja, hogy ma igazát, avagy törvényes illetményét sokszor 2—5 frtos részletekben, rendetlenül és alázatos instanciák után hajlongva és nehezen kaphatja meg.

Heterogen nemzet vagyunk; miért is a *népiskolák államosítása kardinális feltétele a nemzeti magyar állam kiépítésének.* De megverte az Isten mind a két kezével a népnevelés ügyét, meg a legfőnségesebb ideát: a nemzeti magyar állameszmét is, ha kormányaink továbbra is úgy gondoskodnak róla, mint eddig. Ami haladás e téren mutatkozik, az 95 százalékban a köz érdeme, mely községek, felekezetek, egyletek tagolva, horribilis összegeket áldoz népiskolákra.

Mindezek egybevetése után mennyire bosszantóan sértő egy ország tanítórendjére, mikor látja, hogy míg emitt a tanítópálya magasztosságát, a népiskola szerepét nem győzik eléggé bizonyítani és népszerűsíteni a jobbák légiói, addig a szakminiszter *huszonhatezer tanult ember bőrrel kufárkodik*: eladja kollegájának statisztikai ügynököknek, magyarl: spiczlinek.

Nem ismer a kegyelmes ur autonóm jogot; profánizálja a népiskolát s a mi eszményit a mai kozmopolita áramlás elől a tanító kis katedrája számára eddig jó lélekkel őrizgetett, azt ama 9. §-szal kilugozza belőle; aztán meg szépen belefekteti a rendőrállam fekete karjaiba.

Tanítók! Vessetek számot a 9. § következményeivel: tiltakozzatok az ellen, míg nem késő. Látjátok: kitől magunk védelmet s az ügy, melyért oly hűn áldozánk, istápolást vár, ép ez tör megrontásunkra. Így léssen aztán a nemzet sok apró temploma műhelylyé s a mester benne közönséges napszamos. Később megszólal a népszatira — — — No és akkor tessék tanítónak lenni.

Siculus.

— **A korcsmárosok harca.** A *Neustadt* Ignác miskolczi borkereskedő és butelliás borkimérő ellen *Weisz* Mátyás, illetőleg a miskolczi korcsmárosok egy része által megindított harc ügyében alapos információ folytán a következőket írhatjuk: Tény az, hogy a regále-bizottság *Weisz* Mátyás korcsmárost *Neustadt* Ignác korcsmáros manipulációinak figyelemmel kísérésére fölfogadta, illetőleg megbizta azzal, hogy kétségtelen adatokkal igazolja be ama hangoztatott vádját, hogy *Neustadt* Ignác a város regále-jövedelmét megcsönkítja. *Weisz* Mátyás azonban egy hónapig tartó, — a rendes ügynökök állítása szerint — sokszor a zaklatásig menő ellenőrködésének semmi eredménye nem lett. Mi lapunk mult számában annak adtunk kifejezést, hogy *Weisz* Mátyás azért nem tudott eredményt felmutatni, mert működésének sikeréhez hivatalos támogatásban nem részesült; most azonban arról értesültünk, hogy a regále-kezelőség és a rendőség minden tekintetben segítségére volt *Weisz* Mátyásnak; csak akkor nem nyújtott neki segítséget, a mikor ő a törvény korlátain

tulmenve, a zaklatás terére kívánt lépni, a melyre pedig *Weisz* Mátyás rendkívül nagy hajlandóságot érzett magában. *Weisz* Mátyás előttünk azt a nyilatkozatot tette, hogy *Neustadt* Ignácot ő megcsipte, mert *Neustadt* 168 hektoliter borról úgy számolt el előtte, hogy azokat ő vidékre küldte, de hogy hova küldte, azt nem mondta meg, ő pedig utána járt annak, hogy *Neustadt* a vasuton ebben az évben csak 144 litert küldött vidékre; az tehát a gyanuja, hogy *Neustadt* a 168 hektoliter bort itt Miskolczon mérte ki anélkül, hogy az után italdót fizetett volna. Utána néztünk ennek a dolognak is és az okmányokkal támogatott hivatalos kimutatásból meggyőződünk arról, hogy a 168 hektoliter bort csakugyan elküldték Miskolczról, részint tengelyen, részint vasuton, de ez utóbbi helyen feladó gyanánt nem *Neustadt*, hanem idegen név szerepel, mert annak a (tegyük fel pl.) hegyaljai borkereskedőnek egyáltalában nem áll érdekében, hogy megtudja a világ, hogy ő *Neustadt*ól nagymennyiségű *olasz bort* vásárolt, hanem idegen név alatt a vasuton vagy pedig tengelyen szállíttatja el azokat. Ezeket az adatokat persze nem kötötték a *Weisz* Mátyás orrára, mert hivatalos körökben erősen tartja magát az a gyanu, hogy ő csak eszköz más hatalmasabb emberek kezében; ő kész lett volna annak a hegyaljai borkereskedőnek és *Neustadt* többi vásárlóinak üzletét elrontani az által, hogy az annak üzletköréhez tartozókat telvilágosítja, hogy „te bolond, ne végy ettől az embertől bort, mert az *olasz bor*, *Neustadt* Ignácztól vásárolta Miskolczon, hanem végy inkább ezektől és ezektől a miskolczi kitűnő borkereskedőktől, a kik még azt sem tudják: van-e *olasz bor* a világon.“ Hát természetesen, az volt a nagy baja *Weisz* Mátyásnak, hogy a *Neustadt* Ignác titkait ki nem fűrkészthette. Hogy ezt kifűrkészni mennyire igyekezett, mutatja az a körülmény, hogy a mellé adott ügynököt 50 frral akarta megvesztegetni, csak hogy minden tekintetben az ő érdekeinek szolgálatába szegődjék. De az ügynök erre nem volt hajlandó. Az egész dologból az a tanulság, hogy hamisak az emberek, egyik a másik ellen tör, csak azért, hogy annak boldogulását megakadályozza. Mi a magunk részéről őszintén sajnáljuk, hogy *Weisz* Mátyásnak nem sikerült — mint a hogy reméltük — a *miskolczi panamát* fölfedezni. Ebben az eseményszegény időszakban jó néven vette volna azt a szenzációkra éhes közönség.

H I R E K.

Augusztus.

Olyan a természet, mint egy hiu menyecske. Vénül már, hanem azért nem akar lemondani az ifjuság bájáról. Itt-ott ősz hajszálak vegyülnek a sötét fűrtök közé, de azt a dus haj még kellően eltakarítja, szeme körül a bőr ránczot vet, de egy kis helyesen alkalmazott festék kiigazítja. Szemeiből hal a régi tűz, arczairól hervadnak a rózsák, de mesterségesen lehet még egyideig fenntartani a látszatot. A lábakon is van már egy kis köszvény, a termet sem oly kicsattanó gömbölyű, hanem mindezen fogyatékoságot szépen el lehet takargatni.

Bizony már ilyen lett a természet is. Vénül. Maholnap sárgásba játszik a lomb, a melyik a haragos zöld színét imitt-amott veszíti. Vén a virág, vén a fű, vén a lomb. Nem ritkaság a hulló levél, vén fű alatt a száradt avar. Valami bus melancholia van ebben a megért tenyészetben. Lassan veszni kezd az élet színe s egyszerre azon vesszük észre, hogy becseppenünk az őszbe.

Hanem azért a vén természet is ért a kaczerésághoz. A megvénült gyep alján friss sarjut hajt. Az akác, az alma, a körte másodvirágzását látjuk, egy-egy fa új hajtást indít s ez a vén kaczer asszony az ifjuság mezébe öltözik, mintha ismét vissza akarna szállni a mult idők szivárványos ifjusághoz:

az üde virágfakasztó, nyájas tavaszhoz. Késő. Augusztus mosolygó heve nem tudja többé visszaadni azt a kellemes bált, melyet az ifjuság kölcsönöz minden cziczoma nélkül.

— **Lapunk szombaton** megjelenő példányaihoz csatolni szokott regénymellékletünket mai számunknál ezuttal technikai akadályok miatt — sajnálatunkra — mellőznünk kellett, miért is t. olvasóink szives elnézését tisztelettel kérjük.

— **Katonai hir.** *Fabini* Lajos altábornagy, kaszai hadtestparancsnok több napig körünkben időzött s részt vett a katonai csapatok gyakorlatain.

— **Szabadságon.** Dr. hieroghi *Hirsch* Károly, kir. tan., pénzügyigazgató holnapután megkezdí hosszabb időtartamra terjedő szabadságidejét, mely idő alatt teendőit *Hubay* h. pénzügyigazgató látja el.

— **Athelyezés.** *Székelly* Polikárp, miskolczi minoritarendi áldozár s tanító, ki tizennégy év óta tartózkodik városunkban, Nagy-Enyedre helyeztetett át. Helyébe *Pap* Pongrácz helyeztetett ide Lőcséről. — *Falquet* Alajos, miskolczi felső-kereskedelmi iskolai tanár Nagy-Becskekre helyeztetett át.

— **A bíróság köréből.** *Ortvay* Miksa kuriai bíró, a miskolczi kir. törvényszék elnöke több heti távolléte után székhelyére visszaérkezett s átvette a törvényszék vezetését *Pották* Lajos kir. ítélő-táblai bírótól. — *Pották* Lajos ítélő-táblai bíró ma kezdí meg öt beti szabadságidejét. — *Pócs* Endre, *Sebe* Alajos és *Geöcze* Bertalan kir. törvényszéki bírák holnap, — miután szabadságidejük letelvé — elfoglalják hivatalukat s megkezdik működésüket.

— **Rehabilitált postatiszt.** Még január 20-án történt, hogy a miskolczi kir. ügyészség letartóztatta *Rosenwasser* Ábrahám volt miskolczi, illetve rimaszombati postatisztet sikasztás gyanuja alatt. Az eset a következő volt: *Rosenwasser* mint miskolczi postatiszt a főkbérlők osztályánál volt alkalmazva. A légszeszgyár részére, ki szintén főkbérlő volt, érkezett a többek között egy 150 frtos utalvány, melyet nevezett postatiszt a légszeszgyármeghatalmazottjának, *Balog* Andrásnak ki is adott, de ő az átvételt a kézbesítési könyvben el nem ismerte, mit *Rosenwasser* a sok munka közepett észre nem vett. *Balog* a pénzt fel is vette és a légszeszgyár pénztárnokának átadta. A pénzzel azonban a pénztárnok nem számolt el, hanem még nagyobb összeget sikkasztva, Amerikába szökött. Az utalványt csak később reklamálták meg. *Balog* azonban, kinek neve az utalványon aláírva volt, az átvételt tagadta és az aláírást hamisnak mondotta, minek következtében az egész gyanu *Rosenwasser* ellen irányult. A vizsgálat azonban *Rosenwasser*t ártatlannak találta, miután az átvételt *Balog* később beismerte és a törvényszék az ügyész indítványa alapján teljesen felmentette.

— **Esküvő.** *Simon* Pál, sajó-kazai körjegyző e hó 28-án délelőtt 11 órakor esküdött örök hűséget *Tóbiás* Juliska urhölgynek, *Tóbiás* Józsefné főgymnáziumi tanár özvegye szép és művelt lelkű leányának Miskolczon a reformatusok Kossuth-utcai templomában. Az esketési szertartást *Szalóczy* Pál tiszavalki lelkész, a menyasszony sógora végezte, a ki remek beszédet intézett az ifju párhoz. Zavartalan boldogság kísérje a megkötött szép frigyét!

— **Ezüst lakadalom.** *Kállay* János államvasuti mozdonyvezető mai napon ünnepli nejevel, *Kolláth* Zsuzsanna urnővel házasságának huszonötödik évfordulóját. A derék házaspárnak mi is hosszú és tartós boldogságot kívánunk!

— **Halálozás.** A veszteség fájó érzetével adjuk a következő gyászjelentést: Paksi Szathmáry Pál ny. városi tanácsnok, mint rokon, valamint a számos rokonok nevében is mély fájdalommal tudatja özv. *Kiss* Józsefné szül. Paksi Szathmáry Katalin asszonynak folyó hó 29-én reggel 6 és fél

órákor, életének 89-ik évében végelgyengülés következtében történt csendes elhunytát. A megboldogult földi maradványai f. hó 31-én d.-u. 5 órákor fog a Régiposta-utca 4. sz. gyászházából az ev. ref. vallás szertartásai szerint a tetemvári sírkertben örök nyugalomnak átadatni. Miskolcz, 1897. július hó 29-én. Áldás és béke lebegjen emléke fölött!

— **A szlámi király** nemcsak *Kun Bertalan* ev. ref. püspöknek, hanem *Zelenka Pál* ág. evang. püspöknek is megküldte a 39 kötetből álló könyvet. *Zelenka Pál* püspök ezt a könyvet az eperjesi jogakadémia könyvtárában helyeztetett el.

— **A miskolczi ágost. hitv. evang. egyház** legutóbbi építkezése rengeteg pénzt vett igénybe. A két emeletes ház fölépítése mellett a templom kijavitása is szükségessé vált, hogy a templom felszentelésének százados évfordulóján folyó évi október 31-én annak külső és belső része is megfelelő legyen az ünnepélyhez. A mintegy 4000 frtba kerülő építkezésre vonatkozólag *Zelenka Pál* püspök-lelkész a következő felhívást bocsátotta ki az egyház híveihez:

A miskolczi ág. hitv. ev. keresztyén egyházközség Közönségének Üdv az Urtól!

Egyházi közgyűlésünk (f. é. jun. 20-án) határozata folytán templomunk belseje, a templom felszentelése százados évfordulójának (f. évi október 31.) emlékére megújítatik. A márványszerűen kiállított oltáron a régi kép újjal cseréltetik ki, új feszület és új gyertyatartók alkalmaztatnak, az oltár alja új szőnyeggel fog leborítottatni, a lábazat pedig márvány-mozaik lapokkal fog újra kirakatni. A templom többi részében: a falazat újra festetik, a régi 4 ablak helyén újak helyeztetnek el, a bejáró ajtók belső része átalakítatik, a főbejáró ajtókat újra festetnek s a főbejárókon a lábazat reczés cementlapokkal fog újra kirakatni.

Négyezer forintba kerülő ezen berendezés költségeihez egyházas, példás módon 2600 frttal járul egyházunk áldásos tevékenységű nőegylete.

Ezen munkálat miatt f. é. augusztus hó 9—27. napjai közt a templom használata be lesz szüntetve; az ily módon megújított templom f. évi augusztus hó 28-án vasárnapi istentisztelettel fog rendeltetése czéljára visszaadatni.

Augusztus 9—27. napjai közt az ünnepnapjait és (kedden és pénteken reggeli 7 órákor) a hétköznapi istentiszteletek a lelkész lak első emeletén levő díszteremben fognak megtartatni s ugyanott fognak a keresztelesek, esketések, avatások végeztetni.

Egyházunk ezen munkálatnak is elvégzettével külsőleg teljesen lesz berendezve. Legyen ennek az egyház lényeges belső berendezésére nézve nem kevésbé sikeres folytatása. A Szentlélek ama templomai a vallásos érzelmű keblekben nyerjenek szintén megújítást. Hithűség és egyházszeretet építse folytatva egyházunk körében Isten országát, Adjának ezek erőt, kitartást, buzgalmat egyházunk jobb sorsának együttesen békés munkával vezetésére! Áldozatkész elődeink ragyogó példaadása elevenítse fel és szentelje meg újra az Ur ezen újított alkotásában az élő nemzedéknek fohászban és közreműködésben lelki hatalmát.

Adjuk meg az Ur mérhetlen kegyelméből szerencsésen bevégzett ezen új berendezésnek az erkölcsi értéket. Legyen abban nemcsak az elhatározásnak, a modern törlesztési kölcsönnek és tökefogyasztásnak, hanem a régi evangy. hithűségből és egyházszeretéből fakadó jószívű áldozatnak is állandó emléke. Ez lesz, hogy ha követni fogjuk szegény iparostársunk, *Rohács Bertalan* példáját, ki meleg szíve nemcsak sugallatát követve, meghozta az Ur oltárának megújítására az első áldozatforintot s letette azt a jóltevés örömkönnyeiben, mint harmatcseppben, hívás nélkül az Ur oltárára.

A százados évforduló állandó hatása és ragyogó emléke ezekben fog tulajdonképpen lélekemelőleg nyilatkozni. Az eddig kerek 122 ezer forintba került építkezéshez, melyben az új iskola 14 ezer frttal, a templom 10 ezer forinttal szerepelnek, tagjai egyikétől sem kért egyházunk egy fillért sem. S most még a 4000 forintba kerülő berendezéshez nem kíván azok egyikéhez sem menni kérés ivvel. Tökefogyasztás nehézség árú is belemegegy nagy munkájának ily módon befejezésébe. Teszi pedig ezt nemcsak kötelességtudattal, hanem kegyelettel az elődöknek 15 éven át adott és gyűjtött összegből, 14 hosszú éven át (1784—1794.) emelt ezen nagy alkotása, a szentély iránt; hívő leborulással az Ur szent szava előtt: „becsüljétek meg az én házamat“ és büszke azon feltevésével, hogy a mai élő nemzedék sem tagadja meg egyházunk nagy multját, az apák és anyák áldozatkészségben is tündökölt erényeit; megbecsülik ily módon is magát és egyházát, teszi a százados ünnepélyt belső értékében valójában evangyéliomi egyház hálaünnepé.

A kit tehát az Ur Szent Lelke arról győző meg, hogy ez az oltári áldozat most nemcsak alkalmoszerű, hanem egyházas kötelesség is, az adjon abból, amit Isten adott neki, jó szívvel s írja be az egyházi irodában e végből nyitott ívre nevével együtt a maga adományát.

Nyerjen egyházunk ezen nagy alkotásában a hívek felmelegedett fohászja és áldozata állandó erkölcsi értékét ily módon.

Az Ur pedig, a kegyelem és áldás Istene szentelje meg egyházunk ezt a nagy munkáját és boldogítsa az Ő népét égi áldásával!

Miskolczon, 1897. július hó 25-ik napján.
Zelenka Pál, lelkész.

— **Választás.** Az alsó-borsodi ev. ref. egyházmegyében megüresedett egyházi aljegyzői állásra és egy világi tanácsbírói állásra beadott szavazatokat a napokban bontották fel *Tóth Dániel* esperes elnökle alatt Miskolczon. Az aljegyzői állásra beadott szavazatoknak meg volt a kívánt eredménye. a mennyiben *Ilyés János* harsányi lelkészt 58 szavazat közül 42 szavazattal megválasztották. A világi tanácsbírói állásra általános szótöbbséget senki sem kapott, miért is a legtöbb szavazatot nyert *Sturmann György* országgyűlési képviselő és *Feyer Endre* mezőcsáthi főszolgabíró között új szavazás lesz.

— **Dalárok utja.** A miskolczi dal- és önképző-kör, valamint kosorus dalárdánk quartettje mai napon hajnalban kelt utra a szolnoki zászlószentelési ünnepélyre. A miskolczi vasuti állomásnál az újhelyi dalárda is hozzájuk csatlakozott, s úgy folytatták az utat Szolnok felé. Mire e sorok napvilágot látnak, dalárainkat már akkor a szolnoki lelkes nép magyar vendégszeretete öleli keblére. Városunk polgárai közül, de különösen vasuti körökből nagy számmal kísérték el a dalárdát, hogy tanul legyennek a miskolczi dalárok dicsőségének. Miskolcz városa körülbelől 80 polgárával vesz részt az ünnepélyen, mely nyolcz dalárda működése mellett valóságos kis dalár-ünnepélyvé lesz.

— **Megszökött bankhivatalnok.** A zágrábi rendőrség értesítette a miskolczi rendőrséget, hogy *Lakner Emil* ottani bankhivatalnok 6000 frtnyi csalás elkövetése után Miskolcz felé szökött.

— **Bitangok bandája.** Mint minden esztendőben, úgy ez idén is megalakult a miskolczi fiúk bitang-bandája. A nyaralás annyit jelent, hogy nem járnak iskolába, nem tanulnak mesterséget, nem tartózkodnak a szülőiknél, tehát nem tesznek szolgálatot azoknak se, de még másoknál sincsenek alkalmazásban, hanem ilyenkor már egészen szabadok és fékevesztetten bitangolnak, illetve ismeretlen helyeken tartózkodnak; koldulásból és lopásból élnek. Hogy ez a bitangok bandája hány tagból áll, azt nem tudjuk, de van tudomá-

sunk arról, hogy annak a bandának korra nézve 7—16 éves gonosztevők a tagjai. Ezeket ritkán kapja tetten a rendőrség és ha nagyobb vétséget követnek is el, örök titok marad a nyilvánosság színe előtt, mert köztük nincsen áruló, mivel a titoktartás a legnagyobb erényük és a legerősebb fegyverük. Ejjelenként a mezőkön, szalmakazlakban, szénaboglyákban alszanak és megjegyzendő, hogy egytől egyig szenvedélyes cigarettázók. Egyik vezérük *M. Sándor*, akinek a szülei szegény munkások és nagy családnak a fenntartói lévén, mind a ketten dolgozni járnak, nagyszámu gyermekeik gondját az öreg anyjuk viseli s így nem csoda, hogy egyik gyermekükben — a szülői nevelés híján — annyira meglazult az erkölcs, hogy bitang életre vetemedett. Ilyen hiányos nevelésben részesülnek a banda többi tagjai is. Felhívjuk a rendőrség figyelmét arra, hogy ha eme közbiztonságot fenyegető szerencsétlen páriákból egyiket másikat kézrekerít, ne tartsa elégnék a városi tömlőczen való elzárásukat, hanem intézkedjék, hogy eme javithatatlanoknak látszó bitangok lehetőleg az állami javító intézetbe kerüljenek.

— **„Tolvaj a kaszárnyában“** czim alatt lapunk legutóbbi számában megjelent közleményre vonatkozólag illetékes helyről azt az értesítést vettük, hogy a leirt lopásról a kaszárnyában semmit sem tudnak, a tolvajlás, — ha ugyan megtörtént — más helyen követtetett el.

CSARNOK.

Tévedésből kidobott utas.

(Az álmos pasasér.)

Apró tévedések sokszor teremtenek olyan mulatságos helyzeteket, mint amilyen az alábbi történet is, melynek színhelye a Budapest és Miskolcz közti vasutvonal.

Ilyen jóízű tréfát akarva sem lehetne megcselekedni, csak a véletlen helyzet teremtheti meg oly kacagató humorral, mint ahogy a dolog megesett, Persze, akivel az ilyesmi történik, boszankodik szörnyen, míg a közönség megneveti. És mentől jobban boszankodik az illető, annál jobbizut kaczag a közönség.

Ugy történt, hogy a Budapestről este 8 órákor induló vonatra felszállott egy ügyvéd. Egerbe igyekezett egy végtárgyalásra. Szörnyen álmos volt s alig várta a kalauzt, aki nem sokáig váratott magára.

— Nagyon álmos vagyok. Két napja nem aludtam — kezdte a beszédet az álmos utas és a szeméit dörzsölgette.

Míg a kalauz a jegyével bibelődött, azalatt az utas a zsebébe nyult s elővett onnan két koronát.

— Aludni szeretnék, — mondta, a pénzt a kalauz markába csusztatva.

— Csak tessék — udvariaskodott Pokrócz Ádám. Akár az ítélet napjáig is . . .

— Igen ám, de én Füzes-Abonyban okvetlenül ki akarok szállani, mert Egerben sürgős dolgom van.

— Majd felköltöm uraságodat. Tessék csak magát egészen rám bízni. Huszonhat esztendeje vagyok kalauz, de nem történt még eset arra, hogy az én utasom elaludta volna az állomását.

— No no, majd meglátjuk. Előre is figyelmeztetem, hogy engem nagyon nehezen lehet csak fölrázni, oly mélyen alszom.

— Tessék csak rám bízni — mosolygott Pokrócz Ádám s az izmos karjait megrázta.

— Ne kiméljen csöppet sem. Ha a rázás nem használna, üssön hátba néhányszor vagy locsoljon le vízzel.

— Igenis.

— De azért ne tágitson mellőlem, mert meg lehet, hogy megint lefekszem és tovább alszom. Az is megtörténhetik, hogy felébrednek ugyan, de kikergetem a szakaszból, azt hívnék, hogy otthon vagyok, maga pedig a korán reggel kopogtató hitelező, akit ki szoktam dobni.

— Értem — kacsintott a vasutas.
— No hát, ha ez történnék, úgy ne ijedjen meg tőlem, hanem gyűrjön le és dobjon ki az állomáson, a podgyászomat pedig lökje utánam. Megértett?

— Igenis.

— Hát úgy legyen — szólt az utas és elnyújtózkodott a bőrpamlagon.

A kalauz megcsóválta a fejét és ment tovább a dolga után. Az utas pedig a fáradt ember egészséges, mély álmával aludt. A vonat prüszkölve robogott keresztül a rónán. Egyszerre csak álmában azt hallja:

— Fűzes-Abony kiszállani!

Majd zürzavaros hangok ütötték meg a fülét.

— Hagyjon engem békében. Miskolczig ne költögessem.

— No no, csak keljön föl,

— Takarodjék.

— Ébredőzzön no . . .

— Micsoda pimaszság ez. Hogy mer maga engem vízzel leönteni. No ez olyan hallatlan szemtelenség, ami páratlanul áll a vasúti gorombaságok történetében.

Kis szünet.

— Már megint szemteienkedik? Hallja én magát feljelentem az igazgatóságnak, ha nem enged aludni.

— Bánom is én. Uraságnak ki kell szállni Fűzes-Abonyban vagy pedig kidobjuk . . . Nem hallja, már jelzik az indulást.

— Mi közöm hozzá.

— Hát kiszáll-e, vagy nem?

— Hozzám ne nyuljon, mert ütök!

— Fogjuk meg Jóska és tegyük ki, mert már indul.

— Gazemberek! Majd megmutatom én, hogy . . .

Tovább már nem hallatszott. Elnyelte a hangot a vonat zakatolása. Pokrócz Ádám és társa beszélgettek.

— Nem hittem volna, hogy annyi szufla szorult abba a vékony dongáju legénybe. Megizzasztott ugyancsak bennünket. Megérdemeltük az egy-egy koronát.

— Hát szó ami szó, tisztességes munka volt. No, de volt elég neveltség is rajta, mikor a táskáját kidobtuk és a sok gyöngyházgomb ezerfelé gurult a kavicson, Hangosan nevettek.

Azután megint csak a vonat dübörgése hallatszott. Olyan egyhangú, álomba ringató annak a zakatolása, akár a mese, melyet csak néhány percze szakít félbe az állomások zürzavaros lárma.

Egyszer csak ébredezni kezd az utas. Megdörzsöli a szemét és talpra áll. Éppen állomáshoz értek. Kinéz és olvassa az épület feiratát:

— Nyék-Ládháza.

— Az ablak alatt sétál a kalauz.

— Még nem értünk Fűzes-Abonyba? — kérdezi tőle.

— Ezer esztendeje, hogy elhagytuk.

— Ne tréfáljon velem, mert nekem Fűzes-Abonyban ki kell szállnom okvetlenül. Komolyan beszéljen hát, mikor érünk Fűzes-Abonyba?

A kalauz az erélyes hangról hűledezve ismer az utasára.

— Ön az?

— Én Hát. Én, a ki magának egy forintot adtam, hogy Fűzes-Abonyban költjön fel és ha másként nem szállnék le, dobjon ki.

— Hiszen önt ki is dobtuk — hebegi a kalauz bátortalan hangon.

— Engem? hát hályog van a szemén vagy megbolondult? Nem látja, hogy itt vagyok?

Az utas most már dühöng, mert megtudja, hogy Fűzes-Abonyt már két órával előbb elhagyta a vonat. Szídj a vasutat, a kalauzt, a kit elnevez mindenféleképpen, hatökörnek, vizilónak. Végül meg a forintot is visszakéri tőle. A kalauz röstelkedve adja vissza, miközben így elmélkedik:

— No, most már arra vagyok kíváncsi, hogy ki lehetett az a szerencsétlen, a kit Fűzes-Abonyban dobtunk ki? *Savoyard.*

Közgazdaság.

A tyuk-kolera biztos gyógyítása.

A tyukok betegségei közt egy sincs, mely oly káros lenne, mint a *tyukdög* vagy orvosi néven: *tyuk-kolera*. Ezt a betegséget bacillusok, apró élősdiek okozzák, melyek a tyuk ürülékével is terjednek. Természetesen a vérben is megvannak, s ha beteg csirkét megölünk, a kicsurgó vérről is terjedhetnek. Mint minden betegség ellen, úgy ez ellen is legjobb óvszer a tisztaság. A tyukól tisztán tartandó. Ha a piacról csirkét vásárolunk, azokat ne bocsássuk szabadon a tyukállományunk közt, hanem tegyük pár talpra legalább ketreczbe. Ha a tyukok sűrűn kezdenek dögleni, jele, hogy a baj már megvan, s ekkor gyors segítség kell: különben 50—60 tyukból egy pár hét alatt az utolsóig kipusztulunk. *Az orvosi könyvekben ajánlt szerekek e betegség ellen nem használhatók.* Azért tovább kísérleteztem és olyan szert találtam a *karbolsavban*, mely a bajt azonnal megszünteti. A tyukoknak jól kitisztított cserép ivóedényben vizet töltünk, s a vízbe annyi karbolsavat öntünk, hogy a szaga érezhető legyen a vízzel való elegyítés után is. A gyukokat pár napon át karbolsav vízzel itatjuk, az általános tisztasági szabályokat alkalmazzuk és a dögvész biztosan megszűnik.

Béroy József.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Kontz Miklós.

Lapszerkesztő és kiadó:
Ruttkay Menyhért.

Király-utca 1-ső számú házban

az emeleten

három nagy utcza szoba

kiadó,

különösen

irodahelyiségnek

alkalmas.

Bővebb felvilágosítás nyerhető:

Kubacska István

vas-üzletében ugyanott,

Kitűnő minőségű

szirma-bessenyoí

tűzálló-agyagot

(tűzálló-téglák gyártására,

olvasztó-kemenczék dugaszol-

ására igen alkalmas),

jutányos áron ajánl:

Gf. Szirmay Alfréd

központi jószágigazgatósága

Szirma-Bessenyön.

Gedeon és Társa kiadásában

megjelent

LEVELEZŐ-LAPOK

Miskolcz és Lilafüred tájképeivel

kaphatók

minden könyv- és papirkereskedésben.

Ára darabonként 5 kr.

Legjobb francia mosószer

LESSIVE PHENIX

Phenix mosópor.

J. PICOT szabadalma PÁRIS.

A fehérnemű fentartására és szépítésére.

Legjobban moshatunk mindent szappan, szóda, hamu stb. nélkül.

Kezesség ártalmatlanságáért!!!

Chlórmentes!

LESSIVE PHENIX

minden fűszer- és gyógyáru-kereskedésben kapható eredeti csomagokban.

Kapható:

Mahr Károly, Weidlich Pál, Juhász József, Hesz Jenő, Bumsch Béla, Berzy László, Nagy Miklós, Hercz Adolf és fia, Szlavkovszky Károly, Stern Zsigmond cégeknél.

Miederek (mellfűzők) mérték szerint készíttetnek.

A tisztelt szülők figyelmébe!!

Egy eddig még nem tapasztalt ritka alkalma nyílik a t. szülőknek gyermekeik részére a szükséges fehérneműket beszerezni, a mennyiben sikerült egy fehérneműgyárnak enémű összes készletét a lehetőleg

jutányos áron

megvásárolni. és pedig:

200 drb. fiú fehér és színes ing	90 krtól feljebb
150 " " alsó nadrág	50 " "
100 " leány hálókabát	75 " "
100 " " -nadrág	50 " "
100 " " -ing	50 " "

Ugyanezen cikkek még nagyobb mennyiségben felnőttek részére.

Ezekon kívül nagy raktárral rendelkezem a fegyházakban kötött női, férfi- és gyermekharisnyákból és más, szakmámba vágó cikkekéből.

Tisztelettel:

Braunfeld Sándor,

rőfös-, rövid és divatáru-üzlete Miskolc, Széchenyi-utca 96. sz.

Saját gyártmányú paplan- és matracz-raktár.

Van szerencsém a n.-é. közönség b. tudomására hozni, hogy

az **ARANY SZARVAS**-hoz címzett gyógyszer-táramat

f. é. május hó 1-en áthelyeztem a Városháztér felé feljebb 5 házzal, vagyis

a **Fürdőtér sarkára,**

Raktáron tartok mindenféle bel- és külföldi különleges gyógyszerkészítményeket, Homöopatha szereket, gyógyborokat és cognacot. nagy választéku illat- és piperezereket.

különösen ajánlom már régen igen jó hatásunk bizonyult

saját különleges készítményeimet.

ugymint:

1. Pyrethro salicyi száj-essentia.

Már a régi gyógyászatban használt szer volt a Pyretrum-gyökér, miért is foggyökérnek Radix Dentaria) elnevezték, újabban a Salicylt, mint óvszert igen használják, a kellemes jó íz előállításáért pedig többféle kellekekből van készítve, ugy hogy ezen szájessentia használata által bizton remélhető a kívánt hatás, ugy a fogíny erősítésére, mint a fogak tisztántartása végett, s mint óvszer a fog anyagában bejutó fertőzés ellen, mi előáll a különböző ételmaradvány-romlás termények következtében, megóvjá a borkő lerakódását, a fognak szép fehérsége mellett fényt kölcsönöz, sőt a beállott fogfájdalmakat is szünteti.

Egy kis üveg ára 70 fillér. (35 kr.)

„ nagy „ „ 120 „ (60 „)

2. Balzsam bajuszpedró.

Keleti balzsamokból van készítve és így mentve van a zsíros bajuszpedrók ama kellemetlen sajátságától, hogy idővel megavasodik és az által a létre jövő zsírsav kellemetlen szagot áraszt és a bajusz tövének ártalmas hatást okoz: midőn a balzsamok táplálják a szőr tövét, tetszés szerinti állásban idomítható, sőt a bajuszt *neveli* is: kellemes illata és soha meg nem keményedő állományával az eddigi bajuszpedróket felülmulja és azon előnye is van, hogy minden bajuszszinhez alkalmazható.

Egy új ezüst dobozzal ára 30 fillér. (15 kr.)

Hat doboz ára 160 fillér. (80 kr.)

Visszahozott üres doboz 10 fill. (5 krba besz.)

3. Hajerősítő essentia.

Dr. Hebra tüzetesen foglalkozván a hajhullás okainak felfedezésével és a hajpenész (gomba)-nek tulajdonítja, a mi előáll a fejbőr tullezsirosodástól, következvén az epidermisnek hámlása (korpásodás) és avval leválk törvéről a haj is. Jóllehet a nagy humbuggal kirtölt, földig érő hajdús reclamok nem egyebek mint természetellenes dolgok, mert ha a hajtó elvállott ilyen bajok által, többé új hajtvét nem varázsol emberi erő, csakis fiatalabb korban egyes lázas betegségekből (Typhus) eredő hajhullásnál természetesen legújabb minden szerelés nélkül is és ópen ezen tüneményt sikerült többeknek megragadni és némi sikert el is érni.

és többféle eddig hirlapilag nem hirdetett, de jó hatással használt saját különlegességeimet.

Kitünő tisztelettel **RÁCZ JENŐ,** gyógyszerész.

Azonban a fentebbi, illetve járványos penész gombabetegség ellen igen is van gyógyszer, ha nem is növeli földig ahajat a hol nincs, *de már a meglevőt megmenti a hullástól,* mert a dr. Hebra hajessentia megsemmisíti a haj-penész-gombákat és megszünteti a korpásodást, fejbőrviszketegséget, miáltal a hajtó megerősödik és a hajhullást megátolja. *Ara egy üveg haje sentianak 1 kor. 20 fillér. (60 kr.) — Dr. Hebra folyékony szappan ára 1 üveggel 80 fillér. (40 kr.)*

4. Növény-fogpor.

Dr. Carabelli udvari fogorvos előirata szerint, de módosított alakban készítve, már a század elején uzusban volt és a hivatalos gyógyszerkönyvbe is felvétellett mint fogtisztító szer, jóllehet az eredeti módszer szerint is a fogakat tisztán tartja és kitünően fehéríti, de az általam módosított még kellemes szájt és üde érzést ad.

Egy doboz ára 80 fillér. (40 kr.)

5. Glycerin Iris arczkenőcs.

Mint az emberi szervezet benső bántalmi betegséget, ugy a bőrbántalmak is különböző fájdalmat okoznak s többnyire nyomokat hagynak magok után, különösen a szép nemnél igen kellemetlen és feltűnő; sok mindenféle ártalmas kenőcsökkel igyekeznek segíteni, de nagyobbára káros utóhatással, míg a glycerin Iris-kenőcs ártalmatlan növényi nedvekből készülvén, minden eddigi arczkenőcsök közül kitünő hatásával felülemelkedik az arczbőr hámlása, bőr pörsenések, fekete pattanások (wimmerlik) ellen, de különösen igen nagy kelendőségnek örvend májfoltok és szeplő ellen. Használata által nemesak tiszta arczot nyer a szép nem, hanem az arczredőktől késő korban is megóvjá.

Ara egy tégely arczkenőcsnek 1 korona.

6. Cannabin.

(Tyukszemirtó szer.)

Mely nemesak a tyukszemet, de minden borkeményedést, ugy szintén az annyira kellemetlen szemölcsöket, melyek a kezét elrutitják, minden fájdalom nélkül gyökeresen eltávolítja. *Ara ecsettel ellátott üvegecskével 70 fillér. (35 kr.)*

Viszonteladókknak árkedvezmény nyújtatik.

3 gimnáziumot

vagy

polgári iskolát

végzett ifjú mint

gyakornok

vagy

tanonc

felvétetik

Hesz Jenő kereskedésében

a „zöld-koszorúhoz”

Miskolcon.

Városház-tér 21-ik szám alatt.

Kitüntetve a bpesti 1896. ezred-
éves orsz. kiállításon.**Bútorok**

részletfizetésre.

Makra Mátyás utd.

gyöngyösi bútorgyárának
készítményei
kedvező fizetési feltételek
mellett kaphatók helyben

Iroda: Felső-Szirma-utca 79. sz. a

Lakás: Felső-Szirma-utca 28

képviselőségénél.

Mélyen leszállított árak!!

BORSODVÁRMEGYE

LEGNAGYOBB DIVATÁRU-HÁZÁBAN

az összes raktáron levő nyári árúk ugymint: kész férfi- és gyermek-ruhák, férfi-, női és gyermekcipők, férfi- és fiúkalapok, fehérneműek, nyakkendők, eső- és napernyők, valódi prágai kutyabőr és szövött keztyűk, az idő előrehaladottsága miatt

**mélyen leszállított áron
adatnak el.**

Együttal szíves tudomására hozzuk Miskolcz város és vidéke közönségének, hogy czégünk tagja **Fehér József úr** az őszi és téli idényre már most külföldi bevásárlásait eszközli, hogy a legújabb párisi divat szerinti női felöltöket és gallérokat, valamint a már fentebb említett árúkat izlésesen beszerezhessük és annak hallatlan olcsóságáról a m. t. közönséget meggyőzdtesük.

**Az árúk megérkezésekor
bővebb hirdetéssel szolgálunk.**

Szíves látogatásért esedezve,

kitűnő tisztelettel:

Ü Z L E T E K:

Fehér József és Lipót.

Szolnok,
Kossuth-tér, saját ház.

Kecskemét,
Jókai-tér.

MISKOLCZ,
Széchenyi-uteza, özv. Debreczeny Dánielné urnő házában.

Mélyen leszállított árak!!

Cs. és kir. tüzérségi szertár szab. lő- és bányászpor-raktár.

Tetőfedéshez I. rendű fekete és horganyzott vaslemezek.

ENGEL IGNÁCZ vaskereskedése nagyban és kicsinyben
MISKOLCZON,

Széchenyi-uteza 130. sz., a „Lloyd“-szállodával szemben.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát:

Elszigetelő lemezek, **Kátrányozott * ***
falak szárazzá tételére. *** * fedéllemezek.**

Mindennemű épületvasalások és **görredőnyök** (Gewelte Rollbalken). — Gazd. és gépfelszerelési cikkek, valódi angol gépszij, 2 és 3 barázdás ekéhez való szántóvasak, kormányok, mindenféle kovács-, lakatos- és asztalos-szerszámok. Különbféle konyhaberendezési és minden a vasszakmához tartozó cikkek nagy választékban.

Pontos kiszorgálat. — Jutányos ár.

Valódi finom gépolaj és gépszir (Tovotta).

Idom- és rudvasak nagy választékban.

NYOMATOTT GEDEON ÉS TÁRSA KÖNYVNYOMDÁJÁBAN MISKOLCZON.

Villamos vasúti megálló hely!!

Villamos vasúti megálló hely!!

Kék uszó kocsi kenőcs.

Steier szekértengelyek.

Porosz kovács-köszén.
Vadászfégyverek és töltények.